

Η ελευθερία της έρευνας στη χώρα της... ελευθερίας

Οι αντιστάσεις ενάντια στην έρευνα για λογαριασμό των μακελάρηδων, στα ελληνικά πανεπιστήμια είναι και πρέπει να παραμείνουν ισχυρές γιατί... «Κανείς δε θα μας στερήσει τη δυνατότητα να κάνουμε έρευνα για το καλό όλης της ανθρωπότητας»

Μια από τις πιο ενδιαφέρουσες σύγχρονες ερευνητικές επιστημονικές περιοχές, με στόχευση την προώθηση τεχνολογικών επιτευγμάτων για την καλύτερη αντιμετώπιση ασθενειών, και, γενικά, την παροχή εξελιγμένου ιατροφαρμακευτικού υλικού στην ανθρωπότητα, είναι η «Ιστοτεχνολογία», η «Αναγεννητική Ιατρική», και μάλιστα, με τη βοήθεια της Νανοτεχνολογίας, η «Νανοϊατρική» (Νάνο στην τεχνολογία σημαίνει κατασκευές με διαστάσεις μικρότερες από ένα εκατομμυριοστό του μέτρου, που δε «βλέπονται» ούτε με οπτικό μικροσκόπιο!)

Η επιστημονική αυτή περιοχή, λοιπόν, έχει μεγάλο ενδιαφέρον και συγκινεί πολλούς επιστήμονες, γιατί συνδυάζει (και απαιτεί) τη συνεργασία πολλών ειδικοτήτων, βιολόγων/γιατρών/χημικών/μηχανικών κ.ά., έχει να απαντήσει σε πολύ βασικά ερωτήματα για τη λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού σε επίπεδο μορίων κλπ. και τα αποτελέσματά της μπορεί να οδηγήσουν δυνητικά σε θεραπείες πολλών ασθενειών και τραυμάτων με απειροελάχιστες επεμβάσεις.

Σε σχετική μου διερεύνηση στο θέμα αυτό «έπεσα» πάνω σε δυο Ινστιτούτα στις ΗΠΑ που ασχολούνται με αυτήν την έρευνα.

1. Στο Πίτσμπουργκ ιδρύθηκε με απόφαση του Αμερικανικού Κογκρέσου το 2002 το «Εθνικό Κέντρο Ιστοτεχνολογίας» με διακηρυγμένο σκοπό «...να αναγνωρίζει και να προσλαμβάνει ομάδες επιστημόνων για να εργαστούν για θεραπείες ώστε οι καλύτεροι και οι πιο θαρραλέοι μας (our best and bravest) να τύχουν των πιο σύγχρονων μεθόδων αντιμετώπισης τραυμάτων όταν τραυματίζονται στο πεδίο της μάχης και της πλέον σύγχρονης νοσοκομειακής και επανορθωτικής φροντίδας όταν επιστρέφουν». Επιστήμονες από πολλά ερευνητικά κέντρα των Ενόπλων Δυνάμεων των ΗΠΑ (αυτό είναι προφανές) αλλά και Πανεπιστημίων, όπως του Κάρνεγκι Μέλον, του Πανεπιστημίου Πίτσμπουργκ, του

Ινστιτούτου McGowan για την Αναγεννητική Ιατρική (Regenerative Medicine) κ.ά. συμμετέχουν και μάλιστα προπαγανδίζουν (όπως λέει ένας καθηγητής Χειρουργικής και Εμβιομηχανικής: «...εάν δεν είχα πάρει τα πρώτα χρήματα από το Εθνικό Κέντρο μπορεί να μην είχα καταφέρει να χρηματοδοτηθώ στη συνέχεια από το ΝΙΗ (εθνικά ινστιτούτα υγείας των ΗΠΑ). Η ενασχόλησή μου με την ιστοτεχνολογία του ουροποιητικού είναι αποτέλεσμα της επιτυχίας που είχαμε με την ιστοτεχνολογία των αιμοφόρων αγγείων...»). Συμπέρασμα: **Αν θέλεις να κάνεις και κάτι άλλο που σε ενδιαφέρει, πρέπει να συνεργαστείς και με το στρατό και να το προπαγανδίσεις κιόλας.**

2. Σε ένα από τα γνωστότερα Πανεπιστήμια των ΗΠΑ, το Τεχνολογικό Ινστιτούτο Μασαχουσέτης (MIT), έχει ιδρυθεί το «Ινστιτούτο Νανοτεχνολογίας για το Φαντάρο» (Institute for Soldier Nanotechnology)! Εάν μπει κανείς στην ιστοσελίδα <http://web.mit.edu/isn/> θα δει σε όλο της το μεγαλείο τη διαπλοκή μεταξύ Πανεπιστημίου - Επιχειρήσεων - Στρατού. Αρκεί ενδεικτικά η παρακάτω πληροφορία: Το 2003 έγινε σε αμφιθέατρο γεμάτο από φοιτητές του MIT ο πρώτος διαγωνισμός του MIT για τον καλύτερο σχεδιασμό για τη στρατιωτική εξάρτυση που φορούν οι στρατιώτες, με έπαθλο 5.000 δολάρια!

Τα παραδείγματα είναι πολλά. Η τεχνολογική και ιατροβιολογική έρευνα έχει από καιρό πάψει να είναι «ελεύθερη», όχι μόνο στις ΗΠΑ (εκεί πρωτοεμφανίζονται τα πρότυπα), αλλά και στην Ευρώπη, όπου πλέον φανερά και ξεκάθαρα τον πρώτο λόγο έχουν τα μεγάλα μονοπωλιακά συγκροτήματα (π.χ. στη Ναυοϊατρική οι «Philips» και «Siemens»).

Το κύριο ερώτημα που μπαίνει σε μας, στους ερευνητές, στους φοιτητές, στα συνδικάτα, στην κοινωνία γενικότερα, είναι: Τι κάνουμε στις σημερινές συνθήκες;

Ενημερωνόμαστε και ενημερώνουμε για το τι πραγματικά συμβαίνει. Αναγνωρίζουμε ότι στον καπιταλισμό όλες οι κοινωνικές εργασίες, η παιδεία, η έρευνα κλπ. εξυπηρετούν το μεγάλο κεφάλαιο και παλεύουμε για την ανατροπή του. Αρκεί όμως αυτό; Πώς μπορεί κάποιος να κάνει έρευνα (που χρηματοδοτείται άμεσα ή έμμεσα από τα μονοπώλια, έτσι κι αλλιώς!) και ταυτόχρονα να μην ενσωματώνεται και προπαγανδίζει τη σημερινή κατάσταση; Είναι λύση να μη συμμετέχεις καθόλου, άρα και να αποκόβεσαι από ό,τι συμβαίνει και, μάλιστα, να αφήνεις ελεύθερο το πεδίο να αλώνεται από τον προπαγανδιστικό μηχανισμό του χρηματοδότη, ή, μεθοδευμένα, να μπορέσεις να συνδυάσεις και την έρευνά σου και το ξεσκέπασμα των συγκεκριμένων στόχων του κεφαλαίου;

Σίγουρα - και η ιστορία το έχει δείξει - ο κίνδυνος ενσωμάτωσης, ο κίνδυνος επικράτησης αναθεωρητικών αντιλήψεων και πρακτικών είναι μεγάλος, αλλά, πιστεύω, με σωστή και καθαρή καθοδήγηση σε όλα τα επίπεδα, μπορούμε να μεταβούμε από την (ευκολότερη) καταγγελτική θέση, στη δυσκολότερη, αλλά πιο αποτελεσματική για την αφύπνιση «συνειδήσεων» θέση: **Κανείς δε θα μας στερήσει τη δυνατότητα να κάνουμε έρευνα για το καλό όλης της ανθρωπότητας, θα πάρουμε ό,τι προσφέρει η συσσωρευμένη γνώση της ανθρωπότητας μέσα από τα βιβλία, τα Πανεπιστήμια, τα Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα ΚΑΙ θα παλεύουμε καθημερινά να αναδεικνύουμε το τι γίνεται σήμερα και ποιο είναι το όραμα που θα υλοποιήσουμε με τη συμμετοχή και αυτών που θα πειστούν ότι, τελικά, η μόνη λύση είναι ο σοσιαλισμός.**

Γιάννης ΜΙΣΙΡΛΗΣ

Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πάτρας